

MRF 2022.82

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. februar 2022, j.nr. 20/08786

Stadfæstet afslag efter skovlovens § 6, stk. 1, på ophævelse af fredskovspligten på en ejendom med privathospital med dertilhørende park, da der ikke forelå et konkretiseret projekt, og da den omstændighed, at arealet ikke havde været anvendt til skovdrift i 115 år, ikke var tilstrækkelig til at begrunde en ophævelse.

Selskabet E ansøgte i oktober 2019 om ophævelse af fredskovspligten på dets ejendom, hvorpå der lå et privathospital med dertilhørende park. Ejendommen udgjorde ca. 4 ha og var beliggende i det sydøstligste hjørne af Vedsted Skov. Størstedelen af Vedsted Skov bestod af Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindemborg Ådal og Madum Sø. Ejendommen var omfattet af en lokalplan nr. 4.1.3, Område til erhvervsformål m.v. ved Himmerlandsvej/Buderupholmvej. Ejendommen var endvidere omfattet af en i 2007 tinglyst en servitut, som bl.a. bestemte, at parcellen ikke uden samtykke fra Skov- og Naturstyrelsen måtte anvendes til andre formål end angivet i lokalplanen, og at der heller ikke uden samtykke fra styrelsen måtte ske opførelse af ny bebyggelse, såfremt dette medførte en højere bebyggelsesprocent for det solgte areal. Skov- og Naturstyrelsen havde i 2004 meddelt tilladelse til udstykning til arealet, hvilket hovedsageligt omfattede hospitalsbygninger, parkering, vejareal samt græsplæner med og uden træbevoksning. Fredskovspligten på det udstykkede areal blev med afgørelsen fastholdt. Ansøgningen var begrundet med, at skellet med afgørelsen fra 2004 blev fastlagt således, at den udstykkede ejendom ikke indeholdt skov, og at arealet ikke i 115 år havde været anvendt til skovdrift, hvorfor ejendommens nuværende lovlige anvendelse ikke opfyldte skovlovens formål, og at arealet var reguleret af lokalplanen, hvorefter ejendommens bygninger ikke måtte ændres eller

nedrives uden tilladelse fra Rebild Kommune. Miljøstyrelsen meddelte i juni 2020 i medfør af skovlovens § 6, stk. 1, afslag på det ansøgte. Afgørelsen blev påklaget af E, der bl.a. anførte, at der ikke fandtes alternative placeringsmuligheder for hospitalet, at den nuværende anvendelse ikke kunne opfylde skovlovens anvendelsesbestemmelser, idet der bl.a. efter skovlovens § 3 som udgangspunkt skulle plantes træer i operationsstuerne, ligesom arealet skulle anvendes til skovdrift, som ikke havde været til stede på arealet i 115 år, og at areal var tilstrækkeligt reguleret af lokalplanen og servituttens. Det blev under klagesagens behandling oplyst, at ejendommen var blevet solgt til en køber, der ligeledes ønskede fredskovspligten ophævet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt, at der ikke var tale om et sådant særligt tilfælde, der kunne begrunde en ophævelse af fredskovspligten på ejendommen, da der ikke forelå et tilstrækkeligt konkretiseret projekt, som nævnet kunne tage stilling til. De af E anførte begrundelser for at ophæve fredskovspligten var ikke tilstrækkelige til at begrunde en ophævelse. Nævnet lagde i den forbindelse vægt på ejendommens særlige kulturhistoriske og landskabelige værdier, som indgik i en sammenhæng med fredskoven uden for matriklen, samt på den restriktive praksis på området og den uønskede præcedensvirkning, som en ophævelse ville kunne medføre. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter Miljøstyrelsens afslag.

Stadfæstelse af afslag i sag om ophævelse af fredskovspligt i Rebild Kommune

20/08786

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter skovlovens § 6, stk. 1, jf. § 60, stk. 1. [1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 18. juni 2020 om afslag på ophævelse af fredskovspligt på matr. nr. [A1] Teglgård, Skørping beliggende [A1], 9520 Skørping i Rebild Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. skovlovens § 64.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med skovlovens § 60, stk. 1, har behandlet sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 9. juli 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at

- arealet i 116 år har været anvendt til hospital, hvorfor der ikke findes alternative placeringsmuligheder,
- ophævelse af fredskovspligten på arealet ikke er i konflikt med skovlovens formålsbestemmelse,
- den nuværende anvendelse af arealet ikke kan opfylde skovlovens anvendelsesbestemmelser,
- lokalplan 4.1.3 og en tinglyst deklARATION regulerer anvendelsen af arealet,
- arealet ikke kan betegnes som en enklave, og
- afgørelsen fejlagtigt er truffet efter skovlovens § 11, stk. 1.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen matr. nr. [A1] Teglgård på ca. 4 ha ligger vest for Skørping i det sydøstligste hjørne af Vedsted Skov. Ejendommen er pålagt fredskovspligt og anvendes til privathospital med dertilhørende park. Ejendommen er omkranset af matr. nr. 1acz Teglgård, Skørping, bortset fra indkørselsvejen til hospitalet, som er ca. 90 m lang og 8 m bred og mod syd giver adgang til ejendommen fra [A2].

Størstedelen af Vedsted Skov består af Natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som afgrænses af ejendommens vestlige skel.

Ejendommen er endvidere omfattet af lokalplan nr. 4.1.3, Område til erhvervsformål m.v. ved Himmerlandsvej/Buderupholmvej.[4] Der er endvidere i 2007 tinglyst en deklaration, som bestemmer, at offentligheden har ret til færdsel og ophold på ejendommen efter de til enhver tid gældende regler for færdsel i statsskovene, at parcellen ikke uden samtykke fra Skov- og Naturstyrelsen må anvendes til andre formål end angivet i lokalplan nr. 4.1.3, at der ikke uden samtykke fra Skov- og Naturstyrelsen må ske opførelse af ny bebyggelse, såfremt dette medfører en højere bebyggelsesprocent for det solgte areal, mfl.

2.2 Den påklagede afgørelse

Miljøstyrelsen har den 18. juni 2020 i medfør af skovlovens § 6, stk. 1, meddelt afslag på ansøgning om ophævelse af fredskovspligt på matr. nr. [A1] Teglgård, Skørping i Rebild Kommune.

Det fremgår af afgørelsen, at Skov- og Naturstyrelsen (daværende skovlovsmyndighed) den 17. september 2004 meddelte tilladelse til udstykning af matr. nr. [A1] Teglgård, Skørping med den udstrækning den har i dag, hvilket hovedsageligt er omfattende hospitalsbygninger, parkering, vejareal samt græsplæner med og uden træbevoksning. Den ca. 90 m lange adgangsvej blev medtaget som en del af matriklen, hvilket medfører, at bygningsmassen med omgivelser ligger som en enklave i fredskoven. Fredskovspligten på det udstykkede areal blev med afgørelsen fastholdt. Afgørelsen om udstykning var begrundet med et ønske fra privathospitalet om at kunne foretage langsigtede økonomiske dispositioner for byggeriet ved et ejerskab af ejendommen, og samtidig opretholdes skovlovsmyndighedens indsigt med byggeriet i fredskov ved bibeholdelse af fredskovspligten på den udstykkede ejendom.

For så vidt angår hospitalet, fremgår det af afgørelsen, at det er opført i offentligt ejet fredskov i årene 1904-1906 af Nationalforeningen for tuberkulosens bekæmpelse og var tuberkulosesanatorium indtil midten af 1950'erne. Herefter blev det indtil 1989 benyttet til genoptræning. Et konsortium opkøbte hospitalet i 1990, og det har siden 15. marts 1991 fungeret som privathospital. [V1] A/S købte i 2009 matr. nr. [A1] Teglgård, Skørping af Skov- og Naturstyrelsen (nu Naturstyrelsen).

Det fremgår videre af afgørelsen, at LE34 den 3. oktober 2019 på vegne af [V2] A/S, der ejer ejendommen, har ansøgt om ophævelse af fredskovspligten på matriklen. Ansøgningen er begrundet med, at skellet med afgørelsen fra 2004 blev fastlagt således, at den udstykkede ejendom ikke indeholdt skov, og at arealet ikke i 115 år har været anvendt til skovdrift, hvorfor ejendommens nuværende lovlige anvendelse ikke opfylder skovlovens formål. Ejendommens anvendelse er reguleret af lokalplan 4.1.3 fra 10. april 1991, og bygningerne må ikke ændres eller nedrives uden tilladelse fra Rebild Kommune.

Miljøstyrelsen har anført, at praksis for ophævelse af fredskovspligt er restriktiv, og at der i praksis kun gives tilladelse til ophævelse af fredskovspligt på arealer, som ønskes anvendt til andet end skovdrift, såfremt der ikke kan findes en placering til det ansøgte uden for fredskov, og såfremt hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere, end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

Videre har Miljøstyrelsen bemærket, at fredskovspligtige arealer efter skovlovens flersidige formål kan have en forskelligartet anvendelse, og netop i bynære områder vil andre hensyn og anvendelser end skovdrift være almindelig. Den omstændighed, at der ikke er skovdrift på ejendommen, kan således efter styrelsens vurdering ikke i sig selv føre til en ophævelse af fredskovspligten.

Miljøstyrelsen har bemærket, at lokalplanen for området giver vide rammer for anvendelsen af bygningsmassen på ejendommen. Betingelsen i lokalplanen om Rebild Kommunes godkendelse af eventuelle ændringer af den eksisterende bygningsmasse er efter styrelsens vurdering ikke en sikring af, at der ved ophævelse af fredskovspligten ikke sker en øget bebyggelse og ændret anvendelse af bygningsmassen og omgivelserne.

Det er indgået i Miljøstyrelsens vurdering, at skovlovsmyndigheden i 2004 tog stilling til spørgsmålet om ophævelse af fredskovspligten på samme areal. Styrelsen har hertil bemærket, at fredskovspligten blev opretholdt med den begrundelse, at indsigten med det samfundsmæssige og kulturhistoriske værdifulde bygningskompleks med omgivelser på ejendommen ønskedes bibeholdt. Styrelsen har i forlængelse heraf bemærket, at der med klagers ansøgning ikke er fremkommet nye oplysninger, der kan føre til en anden vurdering af sagen.

2.3 Klagers indhold

Klager har anført, at arealet i 116 år har været anvendt til hospital med tilhørende faciliteter/park, og at præmissen om en mulig alternativ placering således ikke er til stede. Der kan ligeledes efter klagers opfattelse heller ikke være tale om en midlertidig foranstaltning. Klager har desuden anført, at fastholdelsen af fredskovspligten på et areal, som ved udstykningen udgjorde 0,19 % af det samlede fredskovspligtige areal på Naturstyrelsens skovejendom [A3], 9520 Skørping, ej heller må antages at være i konflikt med skovlovens formålsbestemmelse.

Klager har bemærket, at Miljøstyrelsen på side 2 i den påklagede afgørelse henviser til, at afgørelsen er truffet i medfør af skovlovens § 38, jf. § 11, stk. 1, hvilket undrer klager, da hjemmel for ophævelse af fredskovspligten findes i skovlovens § 6.

For så vidt angår Miljøstyrelsens henvisning til den restriktive praksis har klager bemærket, at flere klagesager i det tidligere Naturklagenævnet vidner om, at skovmyndigheden historisk har givet mange afslag på ophævelse af fredskovspligt med henvisning til den restriktive praksis, men uden nærmere begrundelse eller vurdering. Dette har i flere tilfælde medført, at klagenævnet har omgjort afslaget til en tilladelse, hvilket også er omtalt i Miljøstyrelsens vejledning.

Klager har bemærket, at grundet den nuværende fredskovsnotering kræver skovlovens § 3 som udgangspunkt, at [V1] skal plante træer i operationsstuerne, og i øvrigt anvende arealet til skovdrift, og der må efter § 11 ligeledes kun opføres bygninger eller laves terrænændringer, som er nødvendige for skovdriften – en skovdrift som ikke har været til stede på arealet i 116 år.

Miljøstyrelsen har i afgørelsen henvist til, at skovloven kan rumme flersidige anvendelser, der ikke omfatter skovdrift i f.eks. bynære områder. Klager har antaget, at styrelsen her tænker på større sammenhængende fredskovsarealer, oftest offentlige ejede, som kan indeholde parker, legepladser og institutioner. Her kan disse anvendelser rummes inden for de tilladte 10 % lysåbne arealer, jf. skovlovens § 10, og de resterende 90 % af skovejendommen kan anvendes til skovdrift i overensstemmelse med skovlovens § 3. Det er efter klagers opfattelse åbenlyst, at den nuværende anvendelse af matr. nr. [A1], som hospital/klinik ikke kan opfylde en eneste af skovlovens anvendelsesbestemmelser.

Klager har bemærket, at Miljøstyrelsen har henvist til, at den gældende lokalplan for arealet ikke giver skovmyndigheden tilstrækkelig kontrol over eventuelle ændringer eller udvidelser af bygningsmassen og omgivelserne. Dette er efter klagers opfattelse ligeledes grunden til, at klager tilbage i 2009 ikke kunne få tilladelse til at ophæve fredskovspligten i forbindelse med udstykningen af hospitalsgrunden fra Naturstyrelsens skovejendom.

Det er af klager oplyst, at opførelsen af og betalingen for hospitalet blev gennemført af Nationalforeningen for tuberkulosens bekæmpelse, og at arealet, der nu udgøres af matr. nr. [A1], blev lejet ud af staten. Bygningerne har gennem de sidste 116 år i sagens natur haft skiftende ejere og hermed lejere af jorden, men ejerkredsen bag det nuværende [V1] A/S ønskede tilbage i 2002 af foretage væsentlige og nødvendige investeringer i bygningernes vedligeholdelse. Klager har oplyst, at ejerkredsen og landinspektør [P1] på den baggrund indledte forhandlinger med den lokale skovmyndighed omkring et køb af det lejede areal. Klager har redegjort for det efterfølgende forløb, der var meget trægt og tog 7 år, hvilket medførte, at klager til sidst accepterede kravet om, at fredskovspligten blev bevaret på arealet. Herudover blev der ved købet tinglyst en deklaration på ejendommen, som regulerer ejendommens anvendelse og udvidelse.

På baggrund af ovenstående er det klagers opfattelse, at Miljøstyrelsens bekymring for, at fjernelse af fredskovspligten vil medføre uregulerede tilstande og manglende sikring af skovmyndighedens interesser på et areal, som styrelsen solgte i 2007, er ubegrundet.

Klager har antaget, at Miljøstyrelsen henviser til skovlovens § 1, stk. 3, nr. 4, for at forklare, hvorfor fredskovspligten skulle bevares i forbindelse med udstykningen. Henvisningen til det samfundsmæssige og kulturhistoriske virker en smule søgt på baggrund af klagers indsigt i det faktiske forhandlingsforløb mellem Miljøministeriet og [V1] A/S, idet det formentlig er de færreste brugere og gæster på matr. nr. [A1], der vil kunne fornemme, at fredskovspligtens bevarelses sikrer sammenhængen mellem bygningskomplekset, omgivelserne og kulturhistorien.

Klager har desuden bemærket, at det af den påklagede afgørelse fremgår, at udgangspunktet er, at der ikke er praksis for ophævelse af fredskov på enklaver, og at styrelsen ser matr. nr. [A1] som en enklave. Klager har hertil bemærket, at det er ubestridt, at matriklen er tilgrænsende og deler skel med den offentlige vej [A2], og at den ligger i udkanten af skoven. Det er herefter klagers opfattelse, at arealet ikke er en enklave. I forlængelse heraf har klager bemærket, at Miljøministeriet ønskede at beholde skovstykket mellem [A2] og hospitalsparken, så man var sikker på, at skovbrynet blev bevaret og vedligeholdt.

Det er klagers vurdering, at den påklagede afgørelse er præget af, at det er muligt at give et afslag alene med henvisning til restriktiv praksis. Klager er ligeledes ikke overbevist om, at der er foretaget et sagligt skøn i sagsbehandlingen, men at afslaget derimod virker som en gentagelse af Miljøministeriets ønske om at bevare kontrollen over et solgt areal. Klager har bemærket, at forvaltningsafgørelser ikke må sætte skøn under regel, og den i afgørelsen flere gange nævnte restriktive praksis ikke må blive en hovedregel, som begrænser eller afskærer for øvrige saglige begrundelser, som kunne medføre et andet resultat.

2.4 Miljøstyrelsens bemærkninger til klagen

Miljøstyrelsen har den 7. august 2020 bemærket til klagen, at det indledende afsnit i styrelsens afgørelse tjener til at orientere om den helt overordnede praksis i forhold til skovlovens § 6 om ophævelse af fredskovspligt, og at de efterfølgende afsnit i begrundelsen vedrører denne konkrete sag.

For så vidt angår henvisningen til skovlovens § 11 i afgørelsen har Miljøstyrelsen bemærket, at dette er en beklagelig fejl. Det er videre styrelsens opfattelse, at det tydeligt fremgår af overskriften og begrundelsen, at afgørelsen er truffet efter skovlovens § 6, stk. 1. Styrelsen har på denne baggrund vurderet, at fejlen ikke har haft væsentlig betydning for afgørelsen. Styrelsen har desuden oplyst, at det er aftalt med klager, at klagen videresendes til behandling hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til det af klager anførte, om at det omhandlede areal ikke er skovbevokset eller lysåben natur, at arealet ikke kan drives i overensstemmelse med bestemmelserne i skovloven, og at fredskovspligten på denne baggrund burde ophæves, har Miljøstyrelsen bemærket, at byggeriet er opført som hospital, og at det som sådan har ligget tilbagetrukket i fredskoven i mere end 100 år. Det forhold, at der ligger opført byggeri i fredskov, som ikke er nødvendigt for skovens drift, medfører ikke, at fredskovspligten skal/kan ophæves på sådanne arealer. I forlængelse heraf har styrelsen bemærket, at skovlovens § 10, stk. 1 om udlæg af lysåbne arealer ikke har relevans i forbindelse med ansøgninger om anlæg af f.eks. parker, legepladser og institutioner.

For så vidt angår klagers gengivelse af forløbet af udstykningssagen, har Miljøstyrelsen bemærket, at et sådant forløb ikke fremgår af akter i styrelsens skovlovsarkiv. Styrelsen har bemærket, at det fremgår af afgørelsen af 14. september 2004 om udstykning og følgebrevet hertil, at man samtidig har taget stilling til ansøgers ønske om ophævelse af fredskovspligten på det ansøgte areal. Herunder har styrelsen blandt andet også vurderet forholdet til den gældende lokalplan for området og byggeriets kulturhistoriske betydning.

Miljøstyrelsen har vurderet, at indholdet af den tinglyste deklaration er af privatretlig karakter, hvilket også fremgår af brev af 26. maj 2005, som er sendt i kopi til den landinspektør, der varetog udstykningen. Styrelsen har anført, at der i deklarationen hverken er henvist til

skovloven og/eller skovlovsmyndigheden.

Endvidere har Miljøstyrelsen vurderet, at en dispensation til ophævelse af fredskovspligten på arealet ville være i strid med den praksis, der fremgår af Miljøstyrelsens vejledning til skovlovens § 6.

Til det af klager anførte om, at Miljøstyrelsen ikke har foretaget et sagligt skøn i sagsbehandlingen, og at afslaget virker som en gentagelse af Miljøministeriets ønske om at bevare kontrollen over et areal, har styrelsen bemærket, at det i den konkrete sag er vurderet, at bygningsparcellen ligger som en enklave i fredskov og dertil, at der er kulturhistoriske, rekreative og landskabelige hensyn, der taler imod en ophævelse af fredskovspligten, som ansøgt.

2.5 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er under sagens behandling blevet bekendt med, at ejendommen er blevet solgt.

Klagers repræsentant har på forespørgsel fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 4. februar 2022 oplyst, at klager ejer ejendommen indtil den 1. maj 2022, hvorefter den overdrages til køber. Repræsentanten har endvidere oplyst, at køber ligeledes ønsker fredskovspligten ophævet.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer deltaget: Thomas Steensen (formand), landsdommerne Eva Staal og Anne Bendfeldt Westergaard, og de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Lene Hansen, Kristian Pihl Lorentzen og Jens Vibjerg.

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Det følger af skovlovens § 1, at formålet med loven bl.a. er at fremme bæredygtig drift af landets skove. Dette betyder, at der ved driften af skoven og ved administrationen af loven både skal tages hensyn til træproduktion og forsyningen af træ og til skovenes biologiske mangfoldighed samt til landskab, naturhistorie, kulturhistorie, miljøbeskyttelse og friluftsliv.

Det følger af skovlovens § 6, stk. 1, at Miljøstyrelsen, når særlige grunde taler for det, kan ophæve fredskovspligten på et areal, som ønskes anvendt til et andet formål.

Følgende fremgår af lovbemærkningerne^[5] til bestemmelsen:

”Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 9, stk. 1. I forslaget har bestemmelsen om ophævelse af fredskovspligten fået en formulering, som er mere dækkende for den praksis, der er på området.

Den gældende lov indeholder således en bestemmelse om, at fredskovspligten kan ophæves, hvis skoven ikke er egnet til skovdrift. Denne bestemmelse er ikke gentaget i forslaget. Det var forudsat i skovloven fra 1989, at adgangen til at ophæve fredskovspligten på skove, der ikke opfylder nævneværdige formål, skulle styrkes. I praksis er bestemmelsen imidlertid ikke blevet brugt efter sit formål. Da fx biologiske, landskabelige og rekreative forhold efter forslaget fremover ligestilles med produktionsformålet, bliver det endnu vanskeligere at påvise, at et skovareal ikke opfylder skovlovens flersidige formål. I forslaget er muligheden for at ophæve fredskovspligten, hvis skoven ikke er egnet til skovdrift, derfor udgået som en selvstændig bestemmelse. Skulle der komme et ønske om at ophæve fredskovspligten på et areal, som ikke er egnet til skovdrift, og som ikke indgår som en integreret del af en skov, vil disse forhold i sig selv udgøre en sådan særlig omstændighed, at fredskovspligten kan ophæves. Det kan fx være tilfældet for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. I sådanne tilfælde vil der ikke blive krævet erstatningsskov, jf. bemærkningerne til forslagens § 39, stk. 1, nr. 5.

Den gældende lov giver endvidere mulighed for at ophæve fredskovspligten, hvis arealet ønskes anvendt til noget andet. Denne del af den gældende lovs § 9 er videreført i forslaget, men med den tilføjelse, at fredskovspligten kun kan ophæves, hvis særlige grunde taler derfor. I praksis administreres den gældende § 9 da også i overensstemmelse hermed. Der har således udviklet sig følgende restriktive praksis, som er fulgt op af Naturklagenævnet, og hvor der i det væsentlige anlægges de samme synspunkter for tilladelse til ophævelse af fredskovspligten, som anlægges for tilladelse til byggeri, anlæg og terrænændringer, jf. § 11 og bemærkningerne hertil:

- Som udgangspunkt gives der ikke tilladelse til ophævelse af fredskovspligt på enklaver i skov.

- Der gives desuden kun tilladelse til ophævelse af fredskovspligten, hvis den ønskede ændrede anvendelse ikke kan ske uden for fredskov, og hvis andre samfundsmæssige hensyn er vigtigere end hensynet til, at arealet bevares med fredskovspligt.

- Der gives dog i vidt omfang tilladelse til ophævelse af fredskovspligten på bygningsparceller med helårshuse, der er blevet overflødige for driften. Tilladelse gives, hvis parcellen ikke ligger som en enklave i skoven, dvs. hvis den ligger i udkanten af skoven ud til offentlig vej, og hvis der ikke er tale om den sidste driftsbolig i en skov, hvor der efter § 11 vil kunne opføres en ny bolig med henvisning til, at den er nødvendig for driften.

I forslaget forudsættes denne restriktive praksis fastholdt. Det er således den aktivitet, som arealet ønskes anvendt til, der er afgørende for, om fredskovspligten skal vige. Derefter tages stilling til, om det skal ske ved en dispensation fra fredskovspligten efter § 11 eller ved, at fredskovspligten ophæves efter § 6. Hvis der er tale om mindre eller midlertidige foranstaltninger eller foranstaltninger, der vedrører en enklave i skoven, bør der som udgangspunkt gives dispensation efter § 11. Derved bevares fredskovspligten, og der kan stilles vilkår om, at arealet skal reableres efter lovens formål, når dispensationen ikke længere er aktuel. Omvendt bør fredskovspligten ophæves efter § 6,

hvis der er tale om foranstaltninger, som indebærer, at arealet ikke mere skal anvendes efter lovens formål. Medmindre der er tale om boligparceller, bør fredskovspligten dog ikke ophæves, hvis det betyder, at arealet herefter bliver frijord.

Når der er truffet afgørelse om ophævelse af fredskovspligt på et areal, sørger ministeren for ajourføring af matriklen, jf. § 41.”

Om ophævelse af fredskovspligt på enklaver fremgår særligt af bemærkningerne til 1989-skovloven, at:

”Ifølge praksis ophæver man så at sige aldrig fredskovspligten på enklaver i skov. Begrundelsen er, at hvis enklaver er undtaget fra fredskovspligt og derfor frit kan ryddes, kan det blive meget generende for den resterende del af skoven.”^[6]

Det er således den aktivitet, som arealet ønskes anvendt til, der er afgørende for, om fredskovspligten skal vige.

Hvis det stykke skov, der berøres af ophævelsen er over en vis størrelse, skal der stilles krav om erstatningsskov.

Det fremgår af vejledningen til skovlovens § 6,^[7] at store erhvervsøkonomiske interesser normalt ikke i sig selv gør, at der bør gives tilladelse til ophævelse af fredskovspligten.

Den konkrete afgørelse skal træffes på grundlag af navnlig driftsmæssige, landskabelige, natur- og kulturhistoriske hensyn og de rekreative værdier i skoven. I vurderingen indgår også, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation til ophævelse af fredskovspligten på ejendommen. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at der ikke foreligger et tilstrækkeligt konkretiseret projekt, som nævnet kan tage stilling til, og at de grunde, som ønsket om ophævelse er støttet på, ikke er tilstrækkelige til at begrunde en ophævelse af fredskovspligten. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt, at ejendommen rummer særlige kulturhistoriske og landskabelige værdier, som indgår i en sammenhæng med fredsskoven uden for matriklen. Nævnet har endvidere lagt vægt på den restriktive praksis på området samt den uønskede præcedensvirkningen en ophævelse ville kunne medføre.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 18. juni 2020 om afslag på ophævelse af fredskovspligt på matr. nr. [A1] Teglgård, Skørping beliggende [A1], 9520 Skørping i Rebild Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] https://dokument.plandata.dk/20_1054791_APPROVED_1191922401919.pdf
(https://dokument.plandata.dk/20_1054791_APPROVED_1191922401919.pdf).

[5] Særlige bemærkninger til § 6 til forslag L 145 til Lov om skove. Folketingstidende 2003-04, vedtaget som lov nr. 453 af 9. juni 2004
(<http://www.retsinfo.dk/GETDOC/ACCN/A20040045330-REGL>) om skove.

[6] Særlige bemærkningerne til § 10 til forslag L 87 til Lov om Skove. Folketingstidende 1988-89, lov nr. 383 af 7. juni 1989.

[7] Naturstyrelsens Vejledning om Skovlovens § 6 – ophævelse af fredskovspligt, afsnit 3.

Sag:

20/08786

Dato:

23. februar 2022.

Emner:

Skovloven (/soeg?...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.dgst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)